

R. Trnovčan:

Orel na pečini.

Kadar se jutranja zarja zbudi
na daljnem iztoku iz spanja,
dvigne se orel na strme peči,
o dnevih nekdanjih zasanja:

Silne peruti so mu ukovali,
da bi ne mogel jih več razprostreti,
v čelo ponosno pečat mu užgali,
toda le niso ga mogli še streti.

Solnce je sinilo v črne prepade,
orel je krila mogočna razmahnil,
v duši in srcu zbral sile je mlade
k solncu se dvignil, verige odpahnil.

V luči žarela so krila ogromna,
orel pa plaval je k solncu v dan svoj,
v noči je plakala truma brezdomna,
ker ni vzel v zarjo in v luč jih s seboj...

Kadar spet solnce iz zarje v dan sine,
vstane v pečinah spet orel z višin,
dneva raduje se, gleda v višine,
v solnčno svetlobo odet, knez planin.

Pomladno pismo duhovnikovo Orličem in Orličkam.

Bratci, sestrice! Ali ste čitali o onem dečku, ki bi vedno rad imel zimo, da bi se sankal, a ko je prišla pomlad, si je želel večne pomladi? Ko pa je prišlo poletje, bi hotel, da bi vedno zorelo žito in bi sijalo gorko solnce; pa je prišla jesen in deček si je mislil: kako lepo bi bilo, ko bi mogel vedno trgati rdeča jabolka in se veseliti okusnih hrušk, in je vzkliknil: »O, da bi bila vedno jesen!«

Vidite, kako lepi so vsi letni časi in vsak prinaša vašim nedolžnim srcem veliko veselja. Veselite se jih in prav imate. Saj je Bog tako uredil, da imamo različne letne čase, in Bog vse tako napravi, da je najbolje in za nas prav.

Pa vendar, moji mali, vsi letni časi niso enako lepi, kaj ne, da ne? Saj ste pozimi tako težko pričakovali, da bi izginil mraz, da bi zopet zazeleneli in zašumeli gozdovi, da bi zopet mogli iti v prosto naravo, da bi se oglasila piščalka ob potoku, da bi začele zopet prepevati ljubke ptičice v logu.

Kaj ne, res ste težko čakali, da bi prišla vesela pomlad, ki je v resnici najlepši čas v letu.

Pomlad nam prinese tudi celo vrsto prelepih praznikov. Kakor bi se nebesa odprla in bi se njihova blaženost preselila v naša srca.

Poglejte, spomladi zapusti Jezus svoj tabernakelj, v katerem je prostovoljno zaprt vse leto kot v ječi, in gre v monštranci blagoslavljat zemljo, ki se prebuja iz spanja, kakor je On sam častit iz groba vstal. Kaj ne, bratci, da o Veliki noči s posebnim veseljem greste za procesijo in kar vas je junakov-telovadcev, oblečete rdeče srajčke in korakate v vrsti, da bolj slovesno poslavite vstalega Zveličarja.

In deset dni po Binkošti! Zopet slovesna procesija. Saj se spominjate, sestrice, kako ste bile v belih oblačilih in ste s cvetjem posipale tla pred Najsvetejšim. — Jezus blagoslavlja njive, ki so začele ravno obetati svoje sadove — blagoslavlja jih, da nam morejo nuditi, česar potrebujemo, saj ne tisti, ki seje ali koplje, ampak Bog daje rast. In Jezus posveti zemljo s svojo pričujočnostjo.

Poglejte, vse to je spomladi, ko se prebude ptički v nanovo ozelenelem logu, ko zadehte vijolice izpod grmovja in se vsa narava tako praznično obleče.

(Dalje prihodnjič.)

Otokar Janez:

Orliči na izletu.

Pomlad se vrača v deželo. Še malo in bo pri nas — vsa lepa in vabljava. Vsak bo silil ven iz zaduhlih stanovanj pod milo nebo, na zrak, na solnce. Orliči boste napravili skupno marsikak izlet v oddaljene kraje, morda tudi v hribe ali celo na gore.

Za tak izlet je pa dobro, če človek ve, kako se je treba vesti, da bo izlet res koristen in lep. Samo na nekatere reči vas hočem opozoriti.

Izlet ima na sebi najprej to dobroto, da se človek dobro sprehodi. Hoditi je pa treba pametno. V začetku bolj počasi, da se prehitro ne spehaš in utruetiš. Ko si pa dobro razgiban, lahko korake pospešiš. Dosti lažje hodiš, če nisi sam, temveč greš v večji ali manjši družbi.

Na pripravnem kraju je dobro nekoliko počivati. Toda če si vroč, skrbi, da ne boš sedel na mrzlih tleh in še manj na vetru ali prepihu. Najbolj pametno narediš, če se počivajoč ogrneš. Ko pa hodiš, sleci vso nepotrebno vrhno obleko!

Počitek med potjo naj ne bo predolg. Če dolgo sediš ali ležiš, postaneš len in udje ti odrene. Nadaljnja pot se ti bo zdela težka. Zato kratek počitek in hajdi dalje!

Če stopaš navkreber, v hrib, bodi posebno previden! Nikoli v klanec ne dirjaj! Nekateri dečki se hočejo postavljati, kako hitro tečejo v breg. Toda to je silno nespametno, ker srce pri tem jako trpi — saj veš, kako močno bije. Lahko si nakopljesh srčno napako, ki ti bo vse življenje delala preglavice in težave. V hrib torej vedno zelo zmerno in enakomerno. Navzdol se pa že smeš malo hitreje spustiti.

Ko prideš na cilj izleta, je potreben daljši počitek. Skrbi, da se ne prehladiš, dobro se ogrni, okrepčaj se z jedjo, ki jo imaš s seboj, oglej si natanko okolico, preštudiraj vse, kar vidiš okoli sebe, in si vtisni globoko v spomin. Ko boš vse tako napravil, se boš veselega srca napotil nazaj domov.

Prehrano torej vzemi s seboj. Najcenejša bo in najboljša. Pa ne posebno veliko! Med potjo ne jej ali vsaj prav malo. Šele na cilju izleta si privoščiš obilnejše okrepčilo!

Glede pijače si zapomni posebno to, da vroč nikoli ne pij mrzle vode! Zlasti ne takrat, ko misliš potem mirovati. Če pot takoj nadaljuješ, ni take nevarnosti. Samo po sebi se pa razume, da ne smeš piti prav nobene alkoholne pijače! Zoper žejo je dobro imeti s seboj suho sadje, ki ga med potjo polagoma žvečiš.

Skrbi tudi za dobro obutev! Nogavice so najboljše volnene. Če ti noga ne tiči v čevlju popolnoma komodno, ne hodi na nobeno daljšo pot!

Brat Ladislav:

Slikarji umetniki, na plan!

Ali še veste, kako smo oni dan piščance slikali? Kadar vidim te živalce na domačem dvorišču, vselej se spomnim tistih slik v »Orliču«.

Zadnjič so mi obvisle oči na neki drugi živali, ki se tudi rada sprehaja po dvorišču, čeprav ne ravno v družbi piščancev. Svoje posebne misli ima v glavi in po posebnih potih hodi. Sedajle pa sploh ne hodi, temveč čepi tamle v kotu in dremlje. Prav pravi o njej znana pesemca:

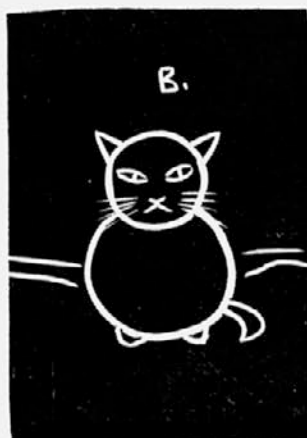
To vam naša mačica
ljubka je igračica.
V kot samotni leno sede,
ondi dremlje, ondi prede.

O ti nesnaga lena in neolikana, prav nič se ne zmeni za nas, hrbet nam kaže kot zadnjič oni poredni zajček. Pa ker je drugače prav ljubka stvarca, ji bomo odpustili neolikanost in jo bomo celo — narisali.

a) Vzemí šestilo in načrtaj krog, nekoliko nad tem drug krog, ki naj bo manjši in naj spodnjega v dveh točkah preseče. Nato izbriši tisti del krožnice manjšega kroga, ki sega v spodnji krog. »Prilepi« na gornji krog (muckova glava!) dvoje ušes in ob strani napravi nekaj brčic. Na spodnji krog (muckov trup!) pa nariši s spretno roko rep kot vidiš na sliki — in »miau-miau« je na papirju!

Ampak muca nam še vedno zgolj hrbet kaže. Kaj bi se dalo napraviti, da bi nam pokazala tudi svojo dično sprednjo plat? Naše povelje »s čelom pred« bi nič ne zaleglo. Muci ne poznajo nič telovadske discipline in tudi telovadnega društva ne, čeprav so rojeni telovadci. Toda na našo srečo se je nekaj drugega zgodilo. Gospodinja je prišla na vrata in poklicala: muc, muc! Muca se je hitro obrnila in radovedno pogledala, kaj to pomeni. Sedaj jo vidimo od spredaj, brž na papir ž njo!

b) Nariši krog in nad njim manjšega, da se zopet na dveh mestih sekata. Sedaj izbriši od večjega kroga tisti del, ki sega v manjšega. Napravi uhlje, oči, usta, brčice. Kako vse to narediš, ti dobro kaže slika. Spodaj nariši še rep — vseeno je, če ga narišeš na desni ali na levi. Tudi tačice ti ne bodo delale težave. — Ali ni maš pred seboj mačice kot bi prišla slika od fotografa — za legitimacijo?

Pa smo morali hiteti. Samo en trenutek, dva, je sedela pri miru. Ko so ji lačne oči povedale, da ima gospodinja na pragu skledico kaše — skok! — je že pri njej. Dokler ne bo zopet mirna, ne bo z našim slikanjem

nič. Toda spet se je zgodilo nekaj kot pravi pesem:

Gladna muca nič ne vpraša,
že je še kaj vroča kaša.
Naglo k skledici priteče —
joj, kako si nos opečel!

Le poglej, človek, kako se je skremžila! Kar sapo ji je vzelo. Vredno je, da jo narišemo.

c) Naredi kroge kakor pri drugi sliki. Uhlje napravi malo bolj pokonci, oči in usta skremžena (dobro si oglej sliko!), brke kot prej, rep in tačice tudi, pa še naježenih obrvi ne pozabi! Pred mačico naslikaj tudi skledico s kašo. Seveda se mora kaša kaditi, ker je vroča. — Sedaj pa stopi malo stran in poglej vso sliko! Mislim, da se ti bo živalca zasmilila in boš nehote vzklilnil: o mačja žalost, kako pa izgledaš! — Seveda, če boš slabo naslikal, bo ta žalost

še sedemkrat večja, tega pa ne bo kriva muca in tudi vroča kaša ne — — —

(Konec prihodnjic.)

Cirila Kajzer, orliška mladenka:

Pred shodom.

Dvogovor.

Osebi: Anica in Minka.

Prizorišče: Na vaški cesti, ob razpotju.

Minka (zakliče za Anico): Oj, Anica, dober dan!

Anica: Dober dan! Ali si ti, Minka? Pa kako, da si tako tekla?

Minka: Veš, danes imamo shod kandidatinj. Pa ta naša ura vedno prehiteva. Mislila sem že, da bom zamudila...

Anica: Čakaj, čakaj, nisem te razumela. Kaj praviš, da imate sedaj?

Minka: Shod kandidatinj imamo, sedajle ob eni. Ali morda ne veš, kaj je to?

Anica: Kan-di-da-tinje, tega pa res ne vem. Oh, Minka, saj mi boš ti povedala, kaj ne, da boš?

Minka: O, kako rada! Ravno prav, da sem prekmalu prišla. In tebi, mislim, se tudi ne mudi.

Anica: Ne preveč. K šivilji imam iti, pa bom hitro opravila.

Minka: Kandidatinje niso nič drugega kot Marijina kongregacija in to je isto kot Marijina družba.

Anica: A tako! O Marijini družbi sem pa že slišala.

Minka: Čudno, da za kandidatije še nisi vedela. Saj se skoro nič ne ločimo. Vse imamo, isto kot družba. Vsak mesec imamo shod, me ob eni, Marijina družba pa po krščanskem nauku. — Večkrat imamo skupno sv. obhajilo. — Marijino svetinjico imajo družbenke na modrem traku, kandidatije pa na rožnem. — V Marijino družbo bomo pa sprejete s petnajstim letom.

Anica: O, sedaj pa že bolj razumem. Prej sem pa že mislila, da je to zopet kaj popolnoma brez potrebe.

Minka: To ni tako, Marijina družba je zelo potrebna. Saj veš, da me najbolj potrebujemo Marijine pomoči in priprošnje, da ostanemo neomadeževane.

Anica: Seveda. O, saj ti rada verjamem.

Minka: Martinova Lenčka, saj jo poznaš?

Anica: Poznam jo. Lansko leto ji je umrla mati. Ali ni tudi ona v Marijini družbi?

Minka: Saj ravno zato pravim in še posebno vneta je. Marijo ljubi iz vsega srca. Ona ji je sedaj mati. Lahko jo imamo za zgled kot pravo družbenko.

Anica: O, kako sem ti hvaležna, da si me tako lepo poučila. Sedaj šele vem, kako sem bila nevedna.

Minka: Koliko bi ti še povedala, škoda, da sedaj nimam več časa, samo par minut še manjka do ene.

Anica: Veš kaj, Minka, danes popoldne pridi k nam. Tako lepo znaš pripovedovati, da te bomo vsi radi poslušali.

Minka: Potem boš pa še ti pristopila h kandidatinjam; kaj ne da boš?

Anica: Ne vem. — Bom še premislila.

Minka: K vam bom pa res prišla, da ti bom bolj natančno razložila. — Prihodnji mesec boš pa tudi ti že prišla k shodu, da veš!

Anica: Bi že, pa...

Minka: Nič pa, prišla boš pa je.

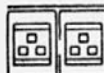
Anica: Saj me ne bodo marali.

Minka: O, pojdi no, te ne bodo marali. Popoldne boš pa že drugače rekla. — Oh, saj bom res še zamudila, moram oditi. Pa potem kaj več, Anica. Na svidenje! (Odhaja.)

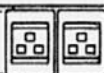
Anica: Bog živi, Minka!

Minka: Bog živi! (Odhajata.)

(Zastor.)

Vesela pošta br. Nardžiča.

Iz nabiralnika.

Ptu j. — Dragi brat Nardžič! Zopet naj Vam napišem o Miklavževem večeru in o našem orlovskem prazniku. Nekaj časa pred Miklavževim nam je br. Arnuz povedal, da bomo tudi mi igrali in sicer na Miklavževo. Vsi smo se tega zelo razveselili. Nato je pristavil: kdor bo priden, bo dobil od Miklavža darilo, kdor bo pa poreden, bo dobil samo brezovo šibo. Kar kmalu smo se spravili na delo. Naš p. Konstantin in br. Arnuz sta nam vloge razdelila. Pridno smo se vadili. — V nedeljo popoldan smo se zbrali v Narodnem domu. Mnogo ljudi je prišlo gledat. Naš mali Kolarič je najprej vse pozdravil kakor le on zna. Nato je deklamiral Pihler pesem o Miklavžu in še drugi za njim. Posebno krepko se je odrezal Macunov Franček, ki je pripovedoval o zaspanem Jančetu. Na koncu pa je bila igra iz »Orliča«: »Miklavž prihaja«. Vsi dečki in deklice so lepo igrali. Sosedom stric so šli tudi gledat, pa so rekli, da so lepo igrali. Na koncu je Miklavž vsakega od nas po njegovi zaslugi obdaril. Prav veseli smo se potem vrnili domov. Drugo jutro je bil naš glavni praznik. Ob 7. uri smo šli v cerkev k skupni sv. maši. Med sv. mašo smo prejeli v srce dobrega Zveličarja. Po maši smo se zbrali v dvorani pred okinčanim Marijinim kipom, kjer smo imeli malo slavnost. Br. Rupar je najprej pozdravil vse Orle in Orliča. Za njim je govoril en gospod o ljubezni Orličev do Marije. Potem sem jaz deklamiral pesem »Slovenska zemlja«. V odmoru so pa igrali samostanski gojenci na tamburice. Vsak je bil vesel tega. Mi smo pa sklenili, da hočemo vedno ostati pridni Orlič! — Dragi br. Nardžič! Še dosti več bi Vam rad napisal, pa naš br. Arnuz pravi, da moram kratko pisati. Zato Vas vsi ptujski Orliči lepo pozdravljamo. Bog živi!

Jože Bolcar.

Jesenice. — Dragi br. Nardžič! Orliči na Jesenicah se pridno gibljemo. Vsak teden imamo dvakrat telovadbo in enkrat sestanek. Pri sestankih nas naš vodja br. Slabe Janko lepo poučuje. Prvo in glavno je

pri našem vodju »Zlata knjiga« in »pravila za oliko«. Rad nam pove tudi kaj iz vojske in razne potopise, lepo nam tudi včasih pove in dokaže, da moramo ljubiti svojo domovino in svoj narod. Vsem Orličem pa tudi zapoveduje, da moramo ljubiti slovenski jezik, ljubiti svoje starše in posebno spoštovanje skazovati starim ljudem. Sedaj smo si izvolili tudi takozvani odbor, ki bo imel nalogo, izpodbujati jeseniške Orličje za poročanje v »Orliča«. V tem odboru nas je pet, med njimi tudi jaz. Na čelu odbora je naš vodja br. Slabe, potem sledijo: br. Natlačen, br. Truhlar, br. Savinšek, br. Praček in jaz. Imamo tudi dva namestnika, br. Narada in Moriča. Moja oseba Vam je že znana, pisal sem Vam lansko leto iz ljubljanske bolnice. Vesel sem, da sem sedaj zdrav, da lahko telovadim in hodim k sestankom. Bog živi!

Poženel Božidar.

Gorje. — Cenjeni br. Nardžič! V zadnji številki sem čital vendar enkrat Gorje. Tudi jaz vzamem pero in poročam nekaj iz Gorij. — Dne 4. januarja 1925 smo imeli tu prireditve, kakor je poročala že zadnja številka. Ljudi je bilo polna dvorana. Najprvo je zadonela Orlovska himna, nato pa je deklamiral br. Ivan Ambrožič. Razvrstilo se je vse lepo po sporedu. Konec je bil ob pol 9. uri. — Spomladi pa pridite gotovo, ko bo blagoslovljen naš Dom. Sedaj pa končam svoje kratko pismce in kličem vsem »Bog živi!«

Pogačar Jožef.

Sv. Frančišek Ksaverij. — Dragi br. Nardžič! S temi vrsticami se prvič oglašava pri Vas. Hočeva Vam na kratko napisati, kako se imamo Orli pri Sv. Frančišku Ks. Prav rada prebirava »Orliča« in njegove poučne in zabavne spise. Orličev nas je 20. Telovadbo imamo vsako nedeljo popoldne. Na pomlad pričnejo graditi Orlovski dom. Hej! Takrat bo veselje za nas Orličje. Sedaj pa za enkrat končava. Drugič piševa kaj več. Z Bogom. Bog živi!

Martin Časl in Ivan Ročnik.

Velike Lašče. — Dragi br. Nardžič! Enkrat se mi pa vendar spodobi pisati. Prav iz srca Vam hočem opisati, kako pa me živimo. V Vel. Laščah imamo vsak mesec sestanek in vsako drugo, tretjo in četrto nedeljo telovadbo. Vaje so prav lepe. Tudi v praznikih smo se imele prav dobro. V marcu mislimo napraviti akademijo, h kateri tudi Vas lepo povabimo. Prireditve upamo da bo zelo lepa. O Veliki noči bomo korakale pri procesiji. Spomladi želimo imeti tekmo. Bog živi!

Tončika Pucihar.

Šmartno pri Velenju. — Jako vesel sem tega lepega lista »Orliča«. Mične so lepe povesti in krasne slike. In razen tega še tudi lepe uganke. Prosim, priobčite to pismo v Veselo pošto. Bog živi!

Nerok Flodur (uganka).

V nabiralnik.

Jesenice, Pogačnik Stanko. — Hvala za pismo. Toda je že Tvoj bratec Poženel toliko napisal, da za Tebe danes ni prostora. Bog živi!

Cerklje, Matej. — Slavospev na Vašo faro pride drugič.

Št. Vid, Zupančič Franc. — Tvoja pesem pa še ni dobra.

Krakovo-Trnovo. — Prepozno prejel vabilo — zakaj pišete na upravo, če je uredniku namenjeno? Sicer bi pa itak ne bil mogel priti. Saj je bilo tudi brez mene lepo.

Štifter Stefan. — Nič nisi povedal, odkod si doma.

Žiri. — Čakam, čakam, zastoj čakam. Ali ne zna pri Vas nihče več pisati? Nekoč, ko sem Vas videl, se mi je zdelo, da ste junaki, sedaj pa...

Velike Lašče, vsem. — Grozno kisló se držim, tako mi je dolgčas po Slevici in po Vas. S sliko se tolažim, pa je škoda, da ni na njej tudi tiste Mici, ki rada dolgo spančka...

»Orlič« izhaja vsak mesec. — List izdaja uprava »Mladosti«. — Uredništvo in upravnštvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 6 Din na leto, za vse druge naročnike 10 Din. — Odg. urednik: Fran Zabret. — Tiska Jugosl. tiskarna v Ljubljani.